

# Beschermingsplan Moerasvogels

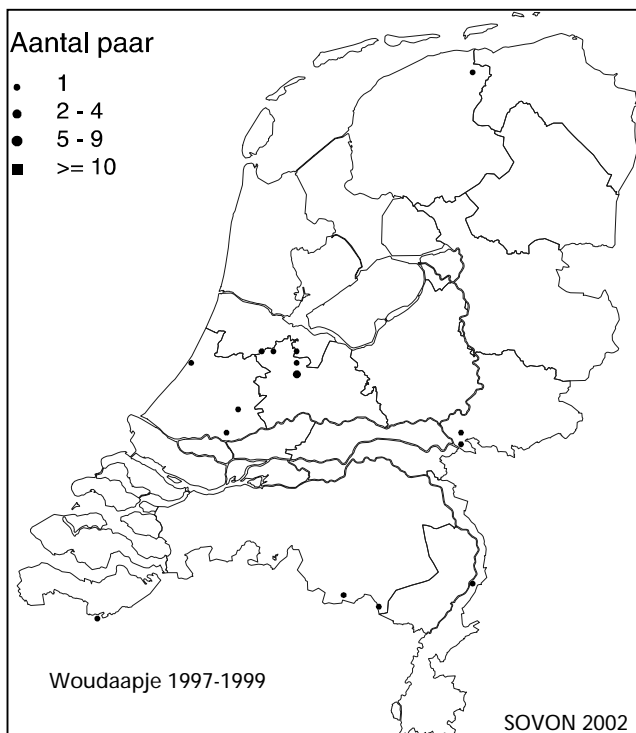
## Woudaapje (*Ixobrychus minutus*)

### Uiterlijk en gedrag

Het woudaapje is een kleine (max. 36 cm) geelbruin met zwarte reiger. Hij leeft in kleine en grote moerassen met een afwisseling tussen water, rietland en struweel. In Nederland is de soort een zomergast, die overwintert in de Sahara en Oost-Afrika.

### Leefgebied

Van belang zijn vooral een grote afwisseling in grenzen tussen open water en riet, veel oevervegetatie, ondiep helder water en de beschikbaarheid van veel kleine prooien. Het woudaapje nestelt bij voorkeur in natte verlandingsvegetaties van waterriet en lisdodden, maar ook in ruigte. Het nest wordt boven het water gemaakt. Ze foerageren vanaf de oever en vanaf drijvende waterplanten met grote bladen zoals gele plomp, witte waterlelie en krabbenscheer. Het woudaapje eet vooral vis, amfibieën en waterinsecten.



### Verspreiding in Nederland

Tot in de jaren vijftig broedden jaarlijks honderden woudaapjes in ons land. In 1965 werden nog zo'n 225 paren geteld, daarna liep de stand terug tot minder dan tien paar aan het eind van de vorige eeuw. De weinige broedparen bevinden zich op dit moment vnl. in de Hollands-Utrechtse veenplassen.

### Bedreigingen

Een belangrijke oorzaak voor de achteruitgang van het woudaapje in Nederland ligt in de hoge sterfte tijdens de trek en in de overwinteringsgebieden. Door een verder afname van de geschikte biotopen



Saxifraga/Janus Verkerk

in ons land door een tegennatuurlijk peilbeheer en watervervuiling worden echter ook hier de kansen steeds kleiner. De afname van waterriet in combinatie met de afgenomen hoeveelheid drijvende vegetaties is hierbij waarschijnlijk de belangrijkste factor.

### Beschermingsmaatregelen

De hoeveelheid geschikt habitat kan worden vergroot door de ontwikkeling van jonge verlandingen. Daarnaast is voldoende variatie in de moerasvegetaties te bereiken door het toelaten van meer dynamiek en het verbeteren van de waterkwaliteit. In het rivierengebied biedt natuurontwikkeling nieuwe kansen als er voor wordt gezorgd dat kreken en geulen een goed ontwikkelde oevervegetatie krijgen.



E. van Hell

# Beschermingsplan Moerasvogels

## Woudaapje (*Ixobrychus minutus*)

### Waarom zijn soortbeschermingsplannen nodig?

Sommige planten en dieren kunnen in ons land alleen overleven als we onze uiterste best daarvoor doen, door zoveel mogelijk maatregelen te treffen om de soort te behouden.

Daarvoor zijn soortbeschermingsplannen opgesteld. Hierin staat wat er nodig is om de soort in Nederland te laten voortbestaan.

Omdat veel van de soorten niet zo bekend zijn, is voor elke soort een "factsheet" gemaakt, met daarop een samenvatting van de belangrijkste informatie. Naast een beschrijving van de soort, met een foto, is op een kaartje aangegeven waar de soort nog voorkomt. Ook is aangegeven wat de grootste bedreigingen zijn en, misschien nog wel belangrijker, wat de mogelijke oplossingen hiervoor zijn.

De factsheets zijn gemaakt in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Ze zijn bedoeld voor iedereen die beroepsmatig te maken heeft met de soorten, maar ook voor andere geïnteresseerden.

### Meer weten?

Voor meer informatie over het beschermingsplan Moerasvogels en voor algemene informatie over vogels:

***Vogelbescherming Nederland***

[www.vogelbescherming.nl](http://www.vogelbescherming.nl)

[www.moerasvogels.nl](http://www.moerasvogels.nl)

tel. 030-6937700

Voor informatie over de verspreiding van vogels in Nederland:

***SOVON Vogelonderzoek Nederland***

[www.sovon.nl](http://www.sovon.nl)

tel. 024-6848111

Voor meer informatie over dit en andere soortbeschermingsplannen:

***Website Soortbescherming***

[www.soortbescherming.nl](http://www.soortbescherming.nl)

Om het Beschermingsplan Moerasvogels te bestellen:

***Expertisecentrum van het ministerie van LNV.***

Postbus 482

6710 BL Ede

tel. 0318-822500



landbouw, natuur en  
voedselkwaliteit

